

FOLK OG LAND

NR. 21 — 11. ARGANG

LØRDAG 18. AUGUST 1962

LØSSALG 75 ØRE

Fru Ase Storsælver
Mjøndalen 21 B

Vera Lindholm:

DE SVENSKA TONÅRINGARNA OCH DERAS SVARTA IDOLER

Från Kungstornets restaurang i Stockholm har man en underbar utsikt över den svenska huvudstaden. Mina tre kvinnliga arbetskamrater och jag sitter vid vårt vanliga lunchbord och njuter av anblicken över den sommerfagra huvudstaden. 16-åriga Yvonne är nyansteld och samtalet går lite trögt; men Laila en temperamentsfull norrländska, föreställer oss i tur och ordning. «Här har Du Ingrid, hon drömmer om att bli mannekäng, med en nys uppslagen förlovning bakom sig. Själv är jag nygift, lycklig ägare av en liten stuga, men Vera, hon är ett fall för sig. Politik är hennes liv, och bland annat skulle hon aldrig kunna tänka sig att bli kär i en neger!» Yvonne utropar: «Här kan hon?!! dom som är så söta, om jag fick tag i en sådan ändå, då skulle den mann jag har sällskap med nu få korgen med det samma.» — Jag höll på att få mjölken i fel strupe, men lugnt försökte jag säga: «Du leser VECKO REVYN och DAMERNAS VÄRLD». Svar: «Ja, visst».

Yvonne är inget särfall för den svenska tonåringen — nej, tyvärr. Så långt har den svenska veckopressen förlätt utvecklingen. Inte bara

VERA LINDHOLM

den, utan även den svenska regeringen har skuld till detta. Det propageras och matas med slagord som: «Hjälp de svarta, Innsamling till negerstudenter, Arbete en dag och vi kan få hit en neger. Märk väl, det gäller i 99 fall av 100 manliga färgade! De märker inte hur de trampar ned sig själva. De, som vgar yttra något om, att vi borde skydda vår vit ras, bli betraktade med förakt, hånflin och som barbarer.

Veckotidningarna skriver sida upp och sida ner, snyftande, romantiserande historier om blandäktenskap, där

(Forts. side 8)

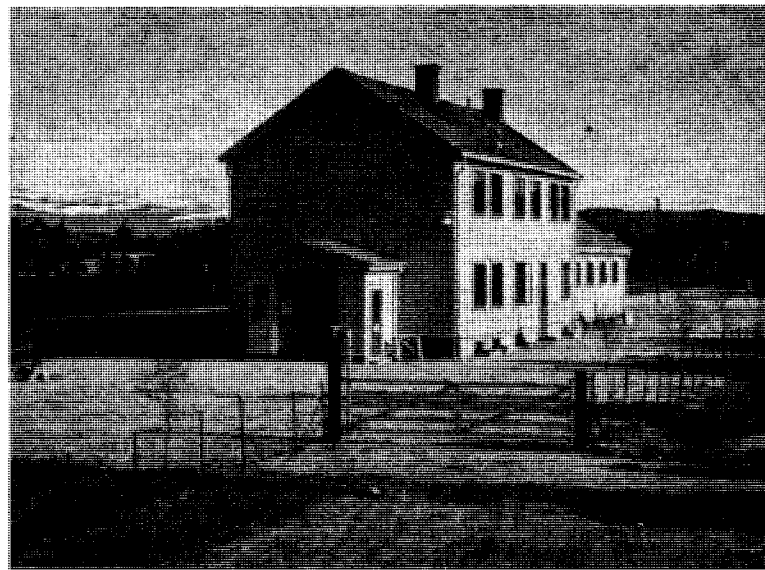
Alexander Lange:

SANNHETEN OM MAJAVATN

II. DA DE 24 HENRETTEDE MENN FRA VEFSN OG GRANE HERREDER BLE INNBILDT AT DET FORESTO ØYEBLGGKKEG BRITISK BRITISK INVASJON

Ved Majavatn stasjon på Nordlandsbanen står en støtete over 24 nordmenn fra Majavatn, Vefsn og Grane som okkupasjonsmakten skjøt 6/10 — 8/10 - 1942 for medvirkning til illegale våpentransporter i området, satt i scene av den britiske terror- og sabotasjeorganisasjon SOE, som arbeidet i det besatte Norge delvis i konkurranse med Milorg. Leder av SOE's «Norwegian Section» var colonel, speiderguttleder J. S. Wilson, som just har vært i Oslo og hilst på guttene. Dessuten er på støtten navn på tre menn som ble drept under en trefning i Eiterådalen 9. juni 1944. Dette var også i forbindelse med våpentransporten. En av dem som falt her var lederen kaptein Birger E. Sjøberg. Det fremgår av Kjelstadli at tiltaket skulle fremme en angivelig britisk invasjon. Kjestadli skriver således på side 164 i «HJEMMESTYRKENE»:

— «Det fremgår av rapportene at SOE gjennom Sjøberg og hans menn nok så tydelig hadde forespeilet den lokale efolkning at denne

invasjon ville komme engang i løpet av 1942 og heller snart». Det fremgår videre av rapportene at den lokale befolkning festet sterk lit til denne SOE-antydningen om invasjon og at den derfor, hater det, var så ivrig etter å hjelpe til med våpentransportene fra kysten og innover i landet. Dette arbeid krevet et stort antall menn, da tonn etter tonn bokstavelig talt måtte bæres på ryggen flere steder. Frem til juli 1942 var det i alt lagret 2½ tonn våpen i Vefsn-distriktet, skriver dr. Kjelstadli.

TIDLIGERE AKTOR JOHN LYNG OM MAJAVATN.

I «Forrederiets epoke» som vel også tør tjene som et forsvarsskrift for herr Lyngs storstilte aktoratsvirke i celebne okkupasjonsaker før han ble lagmann og stortingsmann gir han ut fra sitt syn sitt billede hvorav ska! siteres:

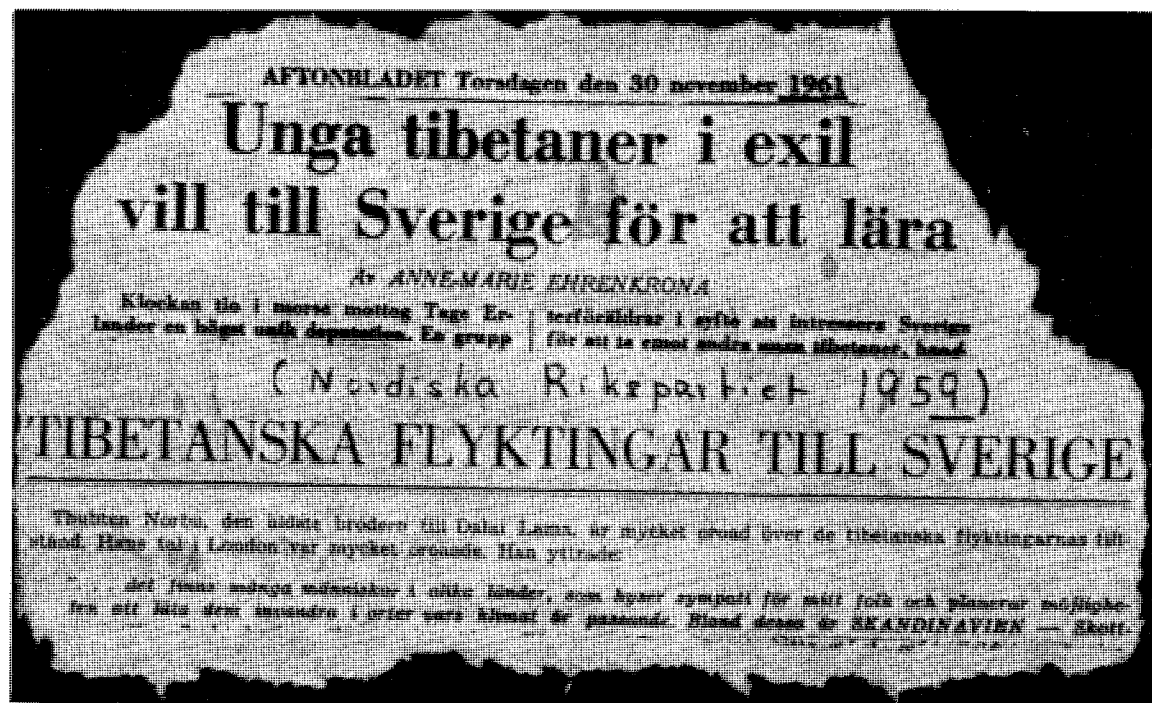
Om formiddagen den 6. oktober 1942 lot Reichskommissar Terboven erklære unntaks-

Med vilja och uträkning invalidiseras vart sjunde barn. I ett barnsjukhus i Durban ligger ett dussin små negerbarn i sträckförband. Deras mödrar har i barnens första levnadsmånader brutit benen för att de skulle kunna tigga effektfullare. — Den vite «barbaren» försöker på allt sätt bekämpa sådana tendenser, och hjälper de utsatta. (Bilderna tagen ur en tysk veckotidning, som lät båda svarta och vita komma till tals).

tilstand i Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylker og Grane herred i Nordland fylke. Hvorfor også Grane herred? Hvorfor skulle fjellkøndene og fiskerne i denne sparsomt befolkede kommune trekkes inn i oppgjøret? Det var fordi unntakstilstanden først og fremst var en utløsning på den såkalte Majavatn-sak, og fordi denne sak igjen var et ledd i en rekke begivenheter som alle ble utspilt i skjærgården og i fjordene og på fjellet i Grane og Vefsn. Tyskernes hovedmål med unntakstilstanden var å slå ned motstandsbevegelsen i disse distrikter, og det ble befolkningen herfra som måtte bøde med de tyngste ofre for sin innsats.

Distriktene rundt fylkesgrensen mellom nord-Trøndelag og Nordland hadde sin særlige betydning under krigen. Her er det norske territorium på

(Forts. side 2)

Rubriken ur svenska Aftonbladet 1961. Jämför den rubrik med avbildade flygbladet som utgavs av NORDISKA RIKSPARTIET 1959. 2 år senare bevisar det således att detta parti åter talat sanning och sökt varna i tid!

«Tannlegen som sa nei»

Denne artikkel ble ikketannlegen meget vel til den-
opptatt i «Farmand»: ne tvangsbeordringsloven.

I «Farmand» nr. 5 1962 skrev advokat J. B. Hjort en artikkel med ovenstående tittel. Den handler om en tannlege som nektet å la seg tvangsbeordre til å arbeide i et bestemt distrikt. Av byretten ble han derfor dømt til å betale kr. 2 000.— i bot eller 30 dagers fengsel. Tannlegen anket til Høyesterett, med 3 mot 2 stemmer. Når ble anken forkastet. Til dette bemerker herr Hjort:

«Det første som slår en i denne kjennelse er at en siktets straffeskyld avgjøres med 3 mot 2 stemmer. Når høyesterettsdommere mener at siktede handlet rettmessig kan man ikke forlange at en tannlege burde vite bedre. 3 mot 2 stemmer viser at en meget sterk tvil var tilstede og i straffeprosessen skal tvilvilen fra gammelt av komme tiltalte tillode».

Advokatens syn på denne kjennelse av Høyesterett synes å være rimelig, så meget mere som denne tannlege hadde bekostet sitt studium i utlandet uten noen hjelp av den norske stat. Men på den annen side kjente jo

Når man leser advokatens omtale av dette rettsstille, må man uvilkårlig tenke tilbake på den såkalte Haalandssaken i etterkrigsoppgjøret. Som mange ennu vil erindre var dette prøvesaken på om medlemskap i N.S. var straffbart. Mot 4 stemmer bestemte Høyesterett at slikt medlemskap var straffbart. Dette tiltross for at den såkalte landssvikanordning ikke var kunngjort her i landet og anordningen ble også gitt tilbakevirkende kraft, altså et brudd på det viktigste prinsipp i en rettsstats lovverk.

Her burde vel i enda høyere grad enn i tannlegesaken det syn vært gjort gjeldende at en alminnelig mann ikke kunde antas å forstå at han gjorde noe straffbart ved å melde seg inn i N.S. når ialt 4 høyesterettsdommere ikke forstod det.

Det er hundretusener mennesker i dette land som er berørt av denne Høyesteretts avgjørelse og som derfor vilde være meget interessert i å få vite hva advokat Hjort har å si til høyesterettsdommen i Haalandssaken.

KNUT SOLLID.

dette forbryteralbum og som gjemmer det som et klenodium. Jeg husker opp gjennom årene, hvor de karene utbasunerte sin fedrelandsløshet. Og slik gjennom alle år. Og disse karene er det som behandler oss. Jeg må si N.S.-folkene er tålmodige —

Brøgger og folkeviljen

I en forøvrig meget leseverdigg artikkel i FARMAND av Niels Chr. Brøgger går forfatteren kraftig tilfells mot den ensrettede og statsdirigerte kringkastinger. Han hevder at Kringkastingen driver en målbevisst, men riktignok dyktig kamuflert propaganda mot både NATO og Fellesmarkedet, «til tross for at det norske folk gjennom vårt Storting har stillet seg positivt til såvel NATO som Fellesmarkedet».

Det passer tydeligvis i denne sammenheng forfatteren å sette likhetstegn mellom folkeviljen og stortingsvedtakene, men ikke mange setningene lenger ut i artikkelen har pipen fått en annen lyd. Der er det nemlig tale om den sprogpolitikk som drives i Kringkastingen og som stortinget også har gitt sin velsignelse til og dermed uttrykt «folkeviljen». Om det sier forfatteren at riksmålet tilsidesettes groveligen «til tross for at flertallet av det norske folk er for riksmål, og mot samnorsk», mens en intet hører om den folkevilje som gir seg uttrykk gjennom stortingsvedtakene.

Vi kan kanskje være enige om at når alt kommer til alt, så er det svært ofte stortingsmennene ikke er på bølgelengde med folkets syn.

tålmodige som lam. Men omtrent alle anser vi oss behandlet med all urett.

Nu krever vi at myndighetene tar saken opp og øver rett og skjel.

Frosta 1962.

BJ. ROKSETH.

HAR STIT årsmøte i Lærerinnelaget Hus, Peder Claussonsgate 4, Oslo lørdag 23.

august kl. 11. Adgang for alle som har betalt medlemskontingent for 1962.

Da viktige saker m.h.t. forbundets fremtid skal behandles ber en om godt fremmøte.

Det har lykkedes å bevege prost A. E. Hedem til å holde foredrag om problemer i forbindelse med «rettsoppgjøret».

I forbindelse med møtet blir det en enkel felles-spisning.

✱

Styret innkalles til å møte fredag 24. august kl. 11 fm. på Forbundskontoret.

ARBEIDSUTVALGET.

MAJAVATN - -

(Forts. fra s. 1)

sitt smaleste. Veinettet er sparsomt og kommunikasjonene dårlige. Nordlandsbanen og riksveien løper parallelt gjennom ødslige skoger og fjellstrekninger, sårbare for sabotasje og sprengninger. Ved enkle midler vil det her være mulig å stanse eller forsinke all trafikk mellom Nord-Norge og resten av landet. I tilfelle en alliert invasjon ville slike operasjoner vært av stor betydning. Og tanken på en invasjon var stadig fremme under krigens forskjellige faser.

Dette forklarer den omfattende virksomhet som norske kommandosoldater drev i disse distrikter nesten under hele krigen.

DETTE ER BAKGRUNNEN BÅDE FOR UNNTAKSTILSTANDEN I 1942 OG FOR DE MANGE SENERE AKSJONER SOM RAMMET DISTRIKTENE.

I det lange løp var det vanskelig å holde et illegalt arbeid av så stort omfang skjult for tyskerne. Det begynte å sive inn opplysninger til Gestapo Aussenstelle i Mosjøen.

Gårdbruker Erling Grannes, Majavatn. (Politforklaring).

«Søndag formiddag den 6. 9 kom Birger Paulsen opp med beskjed om at Reidar var arrestert. Utpå søndagen så jeg at der kom tyskere i to biler over fra Majastua. Her lå den gang omkring 200 tyskere, og det var ikke så sjelden at de var ute på vannet og rodde ...

Da vi ble oppmerksomme på at det var tysk politi som kom, hadde vi en kort rådslagning inne hos meg. Kalle, Erik og Hans gikk i skogen og skulie ta fram våpen og skulle være rede til hva som helst, for det var klart at det var fare på ferde ... Jeg så at tyskerne hadde med seg Reidar med håndjern på. Dessuten var det to andre sivile. Den ene tror jeg var sjefen for SD, og den andre tror jeg var tolken, RANDAL. Sammen med Reidar gikk tyskerne rett på det stedet hvor våpnene lå. Reidar ble tatt av håndjernene og begynte å grave. Da ble jeg også beordret til å grave. På denne plassen lå det to engelske armégeværer og noen håndgranater. Inne i huset ble også foretatt undersøkelse. Jeg hadde en pistol gjemt i ovnsrøret. Tyskerne tok opp soteluken og tok ut pistolen. Etterpå prøvde de pistolen ute på gårdsplassen. De skjøt etter katta og etter kulen på flaggstangen m. v. Jeg ble så arrestert og skulle være med å bære riflene ned til båten.

(Forts. side 6.)

Vi venter

Ja, vi venter vi utover det ganske land, i bygd og by, fra fjell til fjære, i hus og hytter. De som arbeider i jordbruk, i fiske, i handel og forretning, i industri. — De mishandlede finnes overalt. Med sin dyktighet har de igjen søkt å skaffe seg det nødvendige til livets opphold, rent materielt.

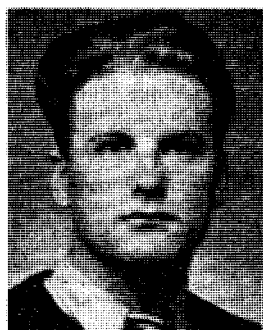
Men fremdeles blir vi mishandlet, tyrannisert. Og fremdeles pryder vi tusener av sider som en pariakaste i hr. Gerhardsens forbryteralbum. Vi ble fotografert fra alle sider og kanter med bildene plasert i hans album, behørig omkranset av de nøyeste fingeravtrykk.

Seierherrens dom, sier Castberg. Han har sikkert rett. Det hender så mangt. Jeg husker godt fra mine unge dager — på moen. — På Øyanmoen. Vi skulle bli soldater. Men ikke alle ville det slik. Utenfor gikk det noen karer som mislikte denne soldatopplæring. De gjorde hva de kunne — ved trykksaker eller muntlig — for å gjøre oss til dårlige soldater. Det er de samme, eller deres venner, som idag disponerer

HUSK
HJELPEORGANISASJONEN
FOR KRIGSSKADEDE

FOLK OG LANDS MINNEALBUM:

Falt i øst i kampen for Europa

Johannes Bakka,
Moelv
7. 18. 8. 22. 7. 12. 11. 42

Carl Hilden,
Brandbu
7. 8. 10. 16. 7. 26. 3. 43

Arne Brandstad,
Eiverum
7. 18. 11. 18. 7. 10. 2. 43

Steinar Brønne,
Beverdalen
7. 12. 8. 17. 7. 28. 11. 42

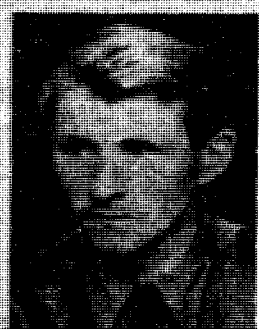
Thor Fjeden,
Trysil
7. 26. 1. 27. 7. 1. 11. 41

Reid E. Gjerdum,
Våler/Søier
6. 31. 7. 22. 7. 10. 3. 42

Johannes Gjøvanger,
Eiverum
6. 2. 10. 22. 7. 12. 11. 42

Erik Hånsperth,
Hænselid
6. 7. 7. 14. 7. 22. 7. 42

N O R D M Å N !
Nordiska Rikspartiet har utgitt ett flygblad på norska språket: «DEN RÖDE FARE». De som vill sprida detta flygblad kan beställa önskat antal från Box 2149 STOCKHOLM 2. Bladen erhålles gratis!

FOLK OG LAND

UAVHENGIG UKEAVIS

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig
ALEXANDER LANGE

Kjøpt og betalt

De norske nydemokratiske partipolitikere, med samt deres presse, kringkasting, fjernsyn og andre hjelpemidler i demagogiets tjeneste, innbilder fortsatt det norske folk at Norge er et selvstendig rike som selv er herre over sin fremtid og sin skjebne.

Og dog kan det ikke være vanskelig selv for et barn å forstå at en slik påstand er en av de virkelig store løgner i nydemokratiets løgnhave.

Norge har visselig liten eller ingen selvstendighet hatt siden vi kom inn i kalmarunionen, og aller minst etter at vi brøt med Sverige i 1905 og havnet som britisk lydrike under oppsikt av et av England innsatt kongehus.

Men så innkjørt er vi i denne uverdige avhengighet, først av England og senere, etter at dette land mistet sin verdensposisjon og selv ble en slags underavdeling av USA, av dets økonomiske hjelpere på den annen side av Atlanterhavet, at vi ikke engang reagerer lenger overfor de groveste uhyrligheter.

I måned på måned har nå alle de toneangivende blad og politikere forsikret det norske folk om de velsignelser som venter oss i Fellesmarkedets favn, og den undergang som er sikker hvis vi ikke kommer med i det nye europeiske aksjeselskapet. En klarte da også å trumfe igjennom en grunnlovsendring og et vedtak om å forhandle oss inn i denne saligheten. Vi ble aller nædigst tilsagt at forhandlingene kunne ta til i oktober, skjønt forhåndsagitasjonen alt ved nyttårstider hadde gitt det utseende av at det hastet på minuttet med vedtakene. Nå viser de seg imidlertid at det ikke har noe hastverk med å komme igang i oktober heller. Og en av de mest rabiante Fellesmarked-forsvarere VG antyder i en markskrikerisk overskrift nødvendigheten av en utsettelse. Det får støtte av vår gamle kjenning O. C. Gundersen, som nå har viet handelen sin interesse og arbeidskraft som minister. Hans ord lyder selsomme i forbindelse med de velsignelser som ble forespeilet det norske folk:

«Det er fra den norske regjeringens side gjort oppmerksom på at våre ønsker om medlemskap henger nøye sammen med at England går med i Fellesmarkedet, så vi kan vel kanskje regne med at vi får utsatt våre forhandlinger til etter at Storbritannias er til ende.»

Efter den agitasjon som har gått forut, må en vel da ha lov til å gå ut fra at parolen i disse høyfornemme heimefront- og Arbeiderpartikretser er at det er bedre å være fattige og elendige og økonomisk tilbakeliggende sammen med det konservativstyrte England enn velstående og fremgangsrike og lykkelige europeere uten England. Og det får en vel si er litt tvilsomme europariddere.

Det er nesten ikk til å forstå at et folk kan synke så dypt at en slik avhengighet demonstreres åpent og skamløst på denne måte. Vi er tydeligvis nå for alvor kommet i drift på det store verdenshav og kastes som en kork hit og dit, dirigert utelukkende av nakne kapitalinteresser. For om vi av tradisjon gjennom årtier har vært en britisk koloni, så er vi nå sammen med moderlandet kjøpt og betalt og overtatt av USA.

Alle som er om bare litt orientert om det som foregår bak kulissene, vet at England er puffet frem av USA når det gjelder søknaden om tilknytning til Fellesmarkedet.

Kanadisk røst
om Rosevelt

Den kanadiske førsteminister Diefenbaker og hans hustru har gitt et godt eksempel for sine landsmenn ved ikke å servere alkoholholdige drikker ved deres mottagelser. I den forbindelse bemerker «Canadian Free Methodist Herald» bl. a.:

«Vi skulle ønske vi hadde flere menn i det offentlige liv som hadde moralsk mot nok til å ta standpunkt mot alkoholens stigende tyranni. Mr. James Roosevelt, peker i sin biografi over sin far, den avdøde president, på at Stalin kjente til farens svakhet og stadig presset på ham sosiale drinker. Dette hjelper til å forklare noen av de skjebnesvangre konsesjoner som ble gitt ved betydelige konferanser under krigen. Alkohol og diplomati går like dårlig sammen som alkohol og bensin».

Den avdøde president er naturligvis tilbørlig tørlagt der han nå troner nede på Skansen i Oslo, men det er forferdende å tenke på at Europas skjebne legges i hendene på folk av hans kaliber — og det til og med på den annen side av Atlanterhavet.

USA frykter for en utvikling som kan gjøre Europa selvstendig igjen, og så prøver det å anbringe sin trojanske hest innenfor murene. Men utgangsvilkårene for England er naturligvis avgjørende for den nytte det kan gjøre i denne rolle.

Og derfor svaier også Norge sammen med England frem og tilbake i de forhandlinger som ifølge agitasjonen skal åpne det økonomiske paradiset' porter for oss.

Etpar tall er nok til å forklare hvorfor det så er, og til å klarlegge våre partipolitikeres, og først og fremst Arbeiderpartiets foraktelige handel med norske interesser og med Norge som stat. Siden verdenskrigen sluttet har England fått som gave og som lån en aldri regner med skal bli betalt fra USA det uhyrlige beløp av 8.668.300.000 dollars eller over 60 milliarder kroner. Norge på sin side har fått — hold dere fast: 1.024.500.000 dollars eller 7,3 milliarder kroner.

Det er nok ikke vanskelig å få nydemokratiske, mere og mindre sosialdemokratiske partipolitikere til å danse for slike beløp!

Men bør ikke det norske folk snart ta kampen opp mot denne skamløse sjaking med norsk selvstendighet og søke tilbake til det eneste mulige grunnlag for selvbestemmelse: et fast

Sannheten om Narvik:

Byen med kanonen

FOLK OG LAND OFFENTLIGGJØR OBERST SUNDLOS EGEN DETALJERTE BERETNING OM DET SOM HENDTE I 1940.

tyske forsvarskamp innover mot svenskegrensen og om det som fulgte, da den som hadde forutsagt resultatet av den forsvarspolitik som ble ført, ble utpekt som syndebukk og forræder.

Vi føler oss overbevist om at oberstens beretning vil bli lest med den største interesse, og vi er glad for påny å kunne slå et slag for den historiske sannhet ved å offentliggjøre den.

Beretningen om Narvik vil strekke seg over en rekke numre og vil bli påbegynt så snart vi har avsluttet Egede Nissens pastorale erindringer, disse minner fra en svunnen tid som er et så verdifullt og velskrevet bidrag til norsk kulturhistorie.

Vi ber våre lesere påskjønne våre anstrengelser for å holde oppe bladets høye standard ved på sin side å gjøre en ekstra innsats for å skaffe oss nye lesere.

Vi kan glede våre lesere med at oberst Konrad Sundlos har vært så elskverdigg å overlate FOLK OG LAND til offentliggjørelse en rikt illustrert beretning om alt som skjedde i Narvikområdet under de dramatiske begivenheter i 1940.

Det dreier seg her om enestående historisk stoff fra mannen som stod midt oppe i det, både om den seige kamp han førte i årevis før 1940 for å skape forsvarsmuligheter, om de dramatiske begivenheter 9. april fra time til time, om hendelsene som tysk krigsfange under, den

NYE BØKER

J. F. P. VEALE: Der Babarei entgegen. 360 sider, 4 kunsttrykkavler, litteraturfortegnelse, navne- og saksregister. Pris innbundet kr. 42,—.

ANNELIES VON RIBBENTROP: Verschwörung gegen den Frieden. Studien zur Vorgeschichte des zweiten Weltkrieges. 540 sider, rikt illustrert. Pris innbundet kr. 50,—.

Mot etterkrav med tillegg av porto og gebyr, eller fraktfritt mot forskuddsinnbetaling over giro 164 50, eller på annen måte.

FOLK OG LANDS BOKTJENESTE
Postboks 3214, Oslo.

Forbundets årsmøte

Som det vil sees av annonsen alle som ble rammet av «retts»-holder Forbundet sitt årlige representantmøte lørdag 25. august. Det blir et meget viktig møte, hvor en blant annet skal drøfte Forbundets fremtidige virke og eventuelt også visse nødvendige endringer i vedtektene.

Av spesiell interesse for deltagerne vil det i år være at det har lyktes å overtale prost A. E. Hedem til å holde foredrag på møtet. Hedem vil være kjent av statsforbund på den skandinaviske halvøy? Etter at man nå er blitt nydemokratiske omvendt til europeere burde det falle lett ialfall å praktisere skandinavisme.

Det tør også være et program ungdommen forstår og kan begeistres for. Vi føler oss overbevist om at mange tidligere NS-folk som ellers ikke deltar i Forbundets møter vil innfinne seg denne gang for å møte og høre den mann som har gjort et så stort og uselvisk arbeide for å råde bot på uretten og gjenopprette den norske rettsstat.

Hans Egede-Nissen:

Pastorale erindringer

VI.

Norges kamp mot naturens troll og jøtner er en saga om kjærlighet til jorden og troskap mot de krav folket «fra grensen og ut til de drivende garn» var stillet overfor i det daglige slit for levebrødet og livets mangslungne krav og plikter. — Denne kampen under en hård herre forteller om den nordiske rases seir over naturkreftene — så jeg må minnes Fridjof NANSEN's ord om eskimoene som var naturens, sneens, isens og sjøens slaver fra vugge til grav, i motsetning til hans eget fok som innbilder seg at det har underlagt seg naturen. Men det å drepe naturen til fordel for mammon i Lista, i Vinstra, Femund og overalt — det er menneskets selvmord på langt sikt. Imens kan ikke Oslo engang løse sitt eget uorganiserte byggeraseri, sitt søppelproblem, enn si mestret det motoriserte vanvidd, «demokratiets» symbol og apo-teose . . . Motorbrølet drep-te også Marx og overdøvet

Sunnmørsk bunad

«INTERNASJONALENS» stolte hymne. Slik døde «sosialismen», — i kor over nesten hele verden.

Jeg fikk dyp age og respekt for det nordiske folk, høgreste kvinner og menn der, som IVAR AASEN syn-ger, gjorde sitt til og la god-siden til:

— «La oss rydja og bygja oss grender — so eige me rudningen trygt»

Nå, det var som jeg allerede har nevnt ikke så trygt alltid. I 1907 gikk skredene overalt i prestegjeldet. Vesterås og Hole-gårdene ble feiet nedover dalsiden, og mange mennesker omkom. — Og i Sunn-ylven fikk gården Øvstegard samme skjebne. I min prestetid opplevde jeg et forferdelig skred fra Vester-åsfjellet straks over nyttår 1922. Det var juletreffest i Marok bedehus og nærsagt hele menigheten var tilstede. Granen var tent og lysene tindret. Jeg sto på talerstolen og talte om julen som den store lysfest i mørketidens klimaks ved sol-snu. Det kunne det tales om i Geiranger, omgitt av 1500—1700 meter høge fjell som stjal sol og lys ifra. Da er det plutselig som en dommedags larm og dunder og brak overdøver meg — alle løper til dørene og jeg

var gått med en god del hus på Grande, en strandgård ved fjorden. Men alle fra de foran nevnte hus hadde vært på juletreffesten i bedehuset. Så det ble med de materielle ødeleggelser. — Da jeg året etter kom til Grande — holdt mannen på å legge opp en høy mur mot skredfaren.

— «Du vil da ikke bygge her på nytt», sa jeg.

— Jo, no kjem ikkje fønna att på 60 år», lød svaret. —

«Alt var so laga», var den alminnelige tro som intet har med fatalisme å gjøre. Lagnaden er det mønster GUD har lagt opp for hvert menneske. — Noe helt annet ligger i den moderne slager:

— «Det som skjer, det skjer!».

Her er ingen religiøs bakgrunn. Her driver man for storm og strøm uten kart, kompass og ror mot undergangen, som fellesmarsjen i Europa i skrivende stund synes å være et eksempel på. Mens det kjære kirkefolk sier Amen.

står alene i skjæret fra julegranens flakkende talglys. Som siste mann forlot jeg bedehuset og fikk se ødeleggelsens vederstyggelighet. Hele fjorden stod i rokk og folk løp frem og tilbake. Mange gråt og det ble spurt om hvor mange vel var omkommet .

Før det var blitt lyst neste morgen ble det klart at det

Jeg kunne skrive en hel bok om strandegårdene i Sunn-ylven og eksistensen der i kamp for livet med dyre mannefall, men det vil føre for vidt. Jeg minnes disse staute menn og kvinner med et utseende og en opptreden som sømmet seg en adelsmann eller prinsesser fra et av Europas gamle fyrstehus. Dronning WILHELMINA av Nederland og hennes datter

Det var en gang - -

Vi vil i numrene fremover bringe noen glimt i bilder fra en svunnen tid som med all sin strid og all sin lidelse dog på mange måter var en stor og heroisk og fargerik tid. Her er det Førergarden som marsjerer: kjekke, stolte og offervillige gutter fylt av tro og begeistring for noe annet og større enn materiell velferd.

Dødsdans i Prag

En roman om pragerrevolusjonens dager
i 1945

av OLGA BARÉNYI

(Oversatt av ODD MELSOM)

XXVI.

Alle i kirken trenger seg bort til døren, alle skriker etter nøklen, Marta blir klemt mot det jernbeslåtte tre, presten roper et eller annet, de to sendere snakker samtidig, nå tordner kanonene også ved Holleschowitz stasjon, himlen blør mere og mere.

Stridsvognene blir stående, de vil krype over barrikadene. Den tsjekkiske offiser springer ned, en tysk offiser rekker ham en hvit fille som er festet til en krykke. Slik marsjerer han, ganske alene gjennom den mennesketomme Strossmayerplass bort til kirken, mot menneskene som har trent seg sammen på platået deroppe, med hvert skritt kommer han nærmere sin brud som venter ham deroppe på kirketrappen med utbredt armer. Der er han endelig, han har bragt folkene i kirken hjelp.

«Tyske kvinner og barn, syke og gamle folk og sårede tyske soldater kan forlate Prag med Wehrmacht. Vi er ingen mordere, vi vil ingen hevn», roper offiseren.

Ekkoet håner ham — «Hevn, hevn, hevn».

Først våger ingen å gå. Men så gir presten Marta et spebarn i armene, daksen hans hopper opp på henne og gjør lystig. Marta løper med spebarnet, bak henne humper en gammel kvinne med et vekkerur i hånden, noen smågutter er raskere, de er allerede ved stridsvognene, de

Juliane kom som turister en sommer og overvar en messe med brudevigsel i Sunn-ylvskirken. De var begge imponert, naturligvis over bergene og breene, men mest over det stilige brudepar og det smukke brudefølge, som hilste på Wilhelmina. Hun var dog vant til de vakre friserinner i West-Friesland og på de frisiske øyer, hvor jeg forresten har slekt. —

Megen kunstnerisk og annen skapende kraft er kommet fra Møre, således for eksempel en av Gustav Vigands beste medarbeidere E. O. Kjellstad, av spillemannsætten på Kjellstad, Ivar Aasen, Anders Hovden, geologen Bjørlykke, botanikeren Rasmus Lynge o. fl.

HANS EGEDE NISSEN.

klatrer opp — man hører intet, bare kanontorden og den forferdelige blikkmusikken. Marta gir en tysk offiser barnet, hjelper den gamle dame med å stige inn og løper så igjen tilbake til kirken.

Der — kirkedøren er lukket. Nederfor kirketrappen ligger hennes brudgom. Truffet av et skudd i nakken.

Panserne ruller tilbake gjennom Belcredigaten.

I SIRKUS

Efter at Reichsminister für Volksaufklärung und Propaganda lot samtlige teatre i protektoratet i Böhmen og Mähren stenge på grunn av «total krigsinnsats», ble den grå kjempesoppen på Sommerberg i Prag det eneste sted hvor en kunne se aktører av kjøtt og blod opptre. Tobente og firbente, slike med høye gasjer og slike som bare opptrådte for det daglige brød. Sirkusteltet på Sommerberg var overfylt hver dag. De flittigste besøkere var tyske soldater, som så hvert program flere ganger, men heller ikke tsjekkiske barn kunne se seg mette på den brogede, fremmede verden.

Tilvenstre og tilhøyre flankeres inngangen av to små trehus med påskriften «Kassa». Det ene påmalt hoppende aper i røde og blå jakker, på det annet kjemper Kasperl med en gyselig drage. Mellom husene svever høyt oppe i luften en seks meter høy figur. Det er en pike med kullsort hår, smykket med røde roser og tettsittende trikot som består av lutter skinnende sølv- og gullskjell. Det er Rosita Bella, den dumdristige trapeskunstnerinne, sirkusets stjerne, publikums yndling. Kom bare inn, herskaper, barn og sårede soldater går for halv pris. Kom inn, også idag leker den verdensberømte Rosita Bella to ganger med døden! Eftersmiddagsforestillingen begynner klokken 3, aftenforestillingen klokken 8. Rosita Bella arbeider uten beskyttelsesnett, Rosita Bella, som nettopp har fylt sytten år, har alt sett artistdøden i øynene tusenvis av ganger! Den som ikke har sett Rosita Bella i trapesen vet ikke hva mot er. Derfor, bare kom inn, herskaper!

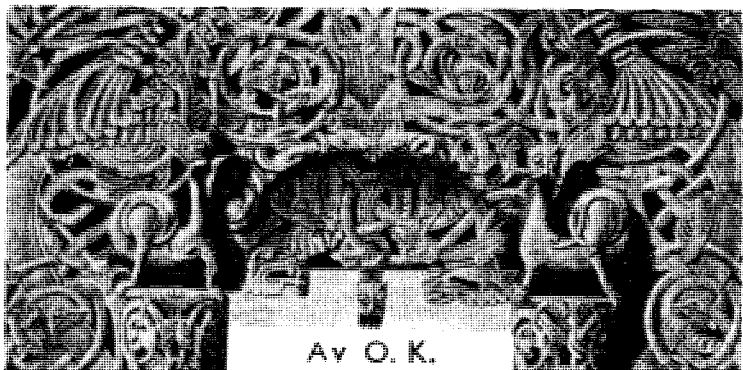
(Forts. side 8)

Nordisk opposisjon

Oberst Konrad Sundlo:

Har vi lært av hendelsene?

KRUSTSJOV: «HELE DEN RØDE HÆR HAR NU KJERNEFYSISKE VAPEN!
OG SOVJETS UNDERVANNS-ATOMFLÅTE ER BEDRE ENN U.S.A.'S»

F.N. har i våre dager gjort seg selv til et overnasjonalt organ med meget store aspirasjoner. Intet mindre enn verdensherredømmet er F.N.s mål.

Amerikas utenriksminister Rusk har i en redegjørelse for U.S.A.s utenrikspolitikk sagt at Amerika bygger sin politikk på F.N.

Dermed får F.N. samme stilling til Amerikas president som Komintern i sin tid hadde til Stalin.

Leser vi gjennom F.N.s charter, så ser vi at dets ideologi er rent materialistisk.

Marxistene har oppdaget visse også økonomiske lover i Universet, og at disse på en forunderlig måte griper inn i det politiske liv på jorden. Og i sin lære Den dialektiske materialisme, hevder de da at de økonomiske lover er de eneste som er virksomme i politikken.

Det samme lærer F.N. Alle forordninger, alle teser, hele F.N.s ideologi bygger på materialismen.

Det sier seg igrunden selv at det er slik. For ellers hadde aldri Stalin villet sluttet den marxistiske Sovjetunionen til F.N. Intet ord og ingen setning går igjen så ofte som setningen, «uten hensyn til rase og religion».

Bare materialistiske lover skal gjelde.

Men nu fins det engang i Universet to andre lover som er like virksomme i politikken på jorden, som den økonomiske. Og det er den religiøse lov og den biologiske

lov. Nettopp disse to faktorer, religion og rase, som F.N. foraktelig setter til side, gjør seg gjeldende overalt i politikken, og det endog sterkere enn den økonomiske lov.

F.N. ville bygge opp Kongo på den materialistiske lov, og overså aldeles den religiøse og biologiske lov. I dag ser vi resultatet. Nu står Algeriet for tur. Også her vil man vel forsøke å løse krisen med materielle midler?

Men det mest aktuelle for oss er hva det skal bli til med Europa.

«Farmand» og mange, mange flere har regnet ut at hvis vi går inn i det såkalte Fellesmarked, — som har som forutsetning innen et bestemt antall år å gå over til en vesteuropeisk stat, — og vi bare får mat og jernsynsapparater nok, så er den hellige grav vel bevart. Alle disse som vil inn i Fellesmarkedet, både «Farmand» og «Arbeiderbladet», taler bare materialisme — om penger og levestandard. Men de som har bygget opp Fellesmarkedet og det deutsche Wirtschaftswunder, det er nettopp disse «Farmand» og «Arbeiderbladet» er ute etter.

Det er idealistene som engang stod i S.A., Hitlerjugend, Bund deutscher Mädel og Arbeitsdienst som idag bærer byrdene i Wirtschaftswunderet». Og det er fruktene av idealistenes arbeide som alle materialistene vil ha kloen i.

Men nu vokser det opp i Tyskland en ny ungdom, en «demokratisk» ungdom, som er lært opp til å forakte sine foreldre for den innsats de gjorde for sitt fedreland, ungdom som har lært å gjøre «bot» fordi deres far døde på Russlands stepper for sitt folk, og ungdom som har lært å kreve for seg selv. — Tysk ungdom er dessverre blitt lik storparten av norsk ungdom. Det er derfor høyst tvilsomt hvor lenge det deutsche Wirtschaftswunderet vil vare.

Mange N.S.-folk sier som så: Hitler ville samle Europa, Quisling ville samle Europa. Nu vil «Farmand» og «Arbeiderbladet» også samle Europa. Da må vi være med!

Forts. s. 7

La oss begynne med å si «Hvis».

«Hvis» vårt militære vern hadde vært moderne i 1940.

«Hvis» vi dengang hadde hatt forsvarsfellesskap med Sverige —

«Hvis» vi som svenskene hadde oppført oss som voksne folk og vært nøytrale i ånd og sannhet —

Så ville der 9. april ikke være kommet en tysk soldat til Norge.

Men vi innrettet oss ganske annerledes.

Vårt militære vern var slik en kunne vente det når regjeringspartiet i mannsaldre hadde rakk ned på forsvaret og hadde latt dette «bestyre» av en forsvarsminister som åpent erklærte at han så det som sin oppgave å ødelegge alt vårt militære forsvar.

Vår utenrikspolitikk gikk ikke parallelt med Sveriges, som tok sikte på å opptre anstendig mot alle land. For Sverige har vært en stormakt med et grunnfestet aristokrati og har bevart meget av atmosfæren fra den tiden, mens man her i landet må lete lenge for å finne spor av noen ridderlighetens tankegang.

På grunn av disse våre synder var det vi kom med i krigen, og så spør det da om vi har trukket noen lærdommer ut av det som hendte. —

Vårt militære vern er naturligvis bedre enn for tyve år siden. Men det spør om det kan kalles helt moderne. Det synes å være for skralt utstyrt med kjernefysiske våpen.

Så kommer spørsmålet om moralen, den viktigste faktor i krig. Hvorledes er den? Er den like god som Sovjets? Ialfall sa Sovjets forsvars-

Malinowski garanterer sine soldaters moral.

Hvorfor kalte man ikke inn til befall de tusen guttene som hadde stått på Østfronten i årevis og luktet krutt — —?

minister Malinovski på den 20. partikongress ifjor at 82 prosent av alt personell er kommunister, av generalene og admiralene til og med 90 prosent. Kan vår hær vise opp noe lignende? Gløder våre tropper av en hellig ild som kommer av en stor, herlig idé?

Krigserfarne ledere er også en sak av betydning.

Malinovski var også inne på dette og nevnte da at i den røde hær hadde alle offiserer fra oberst og oppover krigserfaring fra deltagelse i siste verdenskrig.

Hos oss er nok krigserfaringen heller tynn. Hvorfor kalte man ikke inn de mange tusen guttene som hadde stått på Østfronten i årevis og luktet krutt, og brukte dem under opprettingen av vår nye hær? Hadde man gitt våre frontkjempere anstendige betingelser og fordelt dem som befal til avdelingene, ville vi idag hatt en hær om hvem der kunne sies at den hadde krigserfaring. Isteden puttet man de hjemvendte krigere i fengsel og lot deres sårede og etterlatte gå for lut og kalt vann.

Det var forresten også NS-offiserer som hadde et slikt rulleblad fra krigen i Norge at de burde vært anvendt da den nye hær sattes opp, og jeg vil da først og fremst nevne avdøde

Olaf Five, som kjempet slik i Neverdalen i Kvikne at han omtales med åpenlys beundring av tyskerne i minneboken «3. Gebirgsdivisjon 1939—1945», side 39, hvor det står:

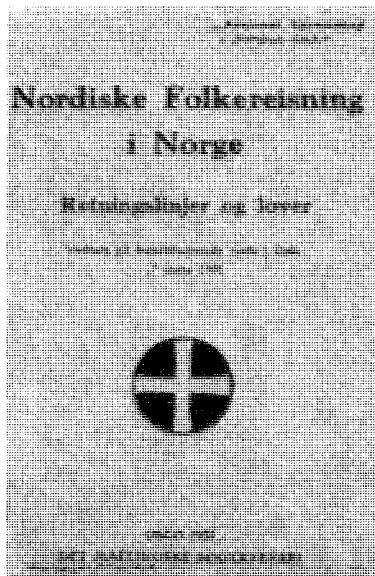
«Først 29-4 lykkedes gjennombruddet etter forutgående kamper i defileet Neverdalen fra 26-28/4 og etter innsats av stupbombefly, panservogner og støttropper av pionerer tilfots og på ski».

Slik kjempet major Five.

Forts. side 7

Så kommer spørsmålet: Hvorledes er moralen nå?

SANNHETEN OM MAJAVATN

(Forts. fra s. 2)

Inne i huset fant de også radioapparatet og dette ble tatt med. Da vi gikk nedover gikk jeg nokså langt bak i rekka, men Reidar var bak om meg. Karene som lå i skogen begynte å skyte, og tyskerne kastet seg ned. En tysker lå i grøfta ved siden av meg. Han hadde et maskingevær. Jeg trampet på ham og tok geværet fra ham og ropte til Kristian at han måtte se å komme seg bort, og jeg så ham ikke mere før jeg kom til England.»

Minst to mann av det tyske sikkerhetspoliti ble skutt av sabotørene ved Majavatn. Og nu var heivete løs, og atter måtte de små lide for den høyere svindel. Jakten og opprulingen begynner. —

SABOTØRENE SKYTER LENSMANN FOSSUM OG BETJENT SKOGMO.

Politimesteren i Helgeland Mosjøen.

Til Herr Politipresidenten i Trondheim, Trondheim.

Drapet av lensmannen i Bindal, Arnold Fossum, og hans betjent, Alf Skogmo, den 14. septbr. 42.

Efter anmodning tillater jeg meg å avgi følgende kortfattede beretning:

I forbindelse med våpensmuglings sak i distriktets søndre del som det tyske sikkerhetspoliti har hatt under behandling, ble det mandag 7. september d. å. av sikkerhetspolitets kommando i Mosjøen foretatt et innsirklingsframstøt mot gården Tangen sydligst i Store Majavatten i Grane. Herunder ble det tyske sikkerhetspolitets

folk møtt med beskytning, og det lyktes dem som oppholdt seg på gården, å unnvike efter skytningens opphør ved 15-tiden.

Politikammeret ble pålagt straks å efterlyse:

1. Gårdbruker Erling Grannes, f. 3/7-90, eier av Tangen.
2. Førstnevntes hustru, Dagfrid Grannes, f. 11/3-94.
3. Førstnevntes datter Randi Grannes, f. 7/9-21,
4. Førstnevntes niese Sigfrid Grannes, f. 14/3-19,
5. Hans Olsen, f. 1/9-09 i Oslo u.f. bærer deknnavn Reidar Christiansen.

Efterlysningen ble fremmet straks så vel i dette distrikt som i nabolagdistriktene.

Mandag 14. september kl. 13,30 fikk jeg telefonmelding fra lensmannen i Bindal om at de eftersøkte sansynligvis oppholdt seg i Bindal. Jeg anmodet lensmannen om snarest å anstille undersøkelser og i tilfelle pågripelse, idet jeg påla lensmannen å leie med seg fornødent mannskap og utvise forsiktighet.

Samme dag kl. 18,25 mottok jeg telefonunderretning fra Terråk i Bindal om at lensmann Fossum (Arnold) og hans betjent Alf Skogmo var skutt på gården Ursvold ved Tosenfjord i Bindal ved 16-17-tiden.

Jeg satte meg øyeblikkelig i forbindelse med det tyske sikkerhetspolitis herværende kommando. Efter å ha satt dette inn i situasjonen ved hjelp av karter med videre ble det på sikkerhetspolitets foranledning, så snart det kunne skje, satt inn styrker så vel av den tyske hærmakt som av Ordenspolitiet til sikring av det område, innen hvilket drapsmennene måtte

befinne seg.

Fra Brønnøysund ble det satt inn 70 mann tyske militære med lensmannen i Brønnøy, G. M. Selliseth, og politikonstabel O. B. Gladsø som kjentmenn m.v. Denne styrke har drevet eftersøkelser fra åstedet og østover. Lensmann Seliseth har forøvrig drevet efterforskning på åstedet. —

Fra først ble det satt inn styrker av det tyske politi til bevokning av riksveg 50 som dekker Bindals øst side. Fra øst er det videre sendt tyske politipatruljer mot Bindal.

I natt (natt til 17/9) satte jeg inn en bevopnet statspolitivdeling med bistand av politikammerets folk med oppdrag å avsoke visse strøk i øvre del av Namdal.

Fra Namdalseid deltar samtlige lensmenn i eftersøking og bevokning. I dette strøk er også satt inn tyske militære.

Angående drapshandlingen kan gis følgende opplysning:

Lensmann Fossum og betjent Skogmo befant seg på gården Ursvold sammen med gårdeieren Bernhard Ursvold og dennes søskende Jørgen og Otelie Ursvold, da to fremmede kom inn på kjøkkenet. Mennene ble av lensmannen avkrevet legitimasjon. Den ene foreviste grenseboerbevis. Umiddelbart efter trakk imidlertid begge våpen og skjøt lensmannsfokene ned med 10-12 skudd. Lensmann Fossum var bevopnet med pistol, men hadde ikke kunnet bruke den, da den hadde forkilt seg.

Det er bragt på det rene at de eftersøkte har oppholdt seg i en hytte ca. 500—600 m. fra gården Ursvold siden søndag den 13. september. Det er videre på det rene at de eftersøkte følge nå består av 5 menn og 3 kvinner.

Det lyktes igår å finne den ene drapsmannens grenseboerbevis. Det lyder på Hans Eken, f. 24/3-17 i Tønsberg, angivelig skogsarbeider med bopel Fellingfors i dette distrikt. Grenseboerbeviset er utferdiget av politikammeret på grunnlag av et legitimasjonskort utstedt av Trondheim Politikammer som nr. 35.298. Jeg har igår telgrafisk anmodet Tønsberg Politikammer om opplysninger om nevnte person, Hans Eken. Jeg har imidlertid ennå intet hørt fra politikammeret.

Foreløbig har en ikke sikkert spor av drapsmennene, men en må gå ut fra at de søker østover igjen.

Jeg tror imidlertid at med de styrker som det tyske sikkerhetspoliti satt inn, og ved systematisk eftersøking må det være mulig å gripe

De svenska tonåringarna —

(Forts. fra s. 1)

de vita är bovarna. En kändlig tonårsflicka kan inte motstå detta och gör rasblanding till sitt ideal. Denna press förstör således medvetet och successivt tonåringens sunda instinkt och tidningsutgivarna förtjänar grova pengar. Förr, anklagade man de vita att idga

slavhandel, men nu «säljs» våra egna döttrar till färgade. Sverige tar hit negerstudenter från Syd-Afrika och låter dem beklaga sig i radio, press och TV. Men när tillåtes en vit — afrikan komma till tals? De, som byggt upp landet, byggt städarne, industrierna och bekämpat sjukdomarna.

Gärna ge svarta agitatorer sina färgade bröder den tron att «Himlen öppnar sig» så fort den vite mannen har blivit utdriven. Men de ha långt till att kunna styra sig själva, vilket ju bevisats i Kongo. Regimen i Syd-Afrika ger gärna duktiga, intelligenta negrer möjligheter till utbildning med höjd levnadsstandard som följd, men svenska föreningar tror sig hux flux kunna göra kanibalen till student.

Blir den vita mannen bortdriven ur Syd-Afrika så träder övertro, släktfejder, dödsritualer och epidemier i deras ställe — i ett land med alla utvecklingsmöjligheter till gagn för mänskligheten blir det i stället en kyrkogård. —

Men — huvudsaken är väl, att demokratin segrar! En seger på bekostnad av den rasen, Europa och allt som vi har byggt upp, älskat och vårdat.

Vera Lindholm.

Har De husket bladpengene ?

drapsmennene innen rimelig tid.

Politidepartementet og Statspolitiet er foreløbig underrettet.

Mosjøen, den 17. september 1942.

B. Aslaksrud.

Rapporten ble offentliggjort i Brønnøysund Avis den 3. april 1951. Overrettssakfører Einar GRIMSØ skrev 17. april 1951 i Brønnøysunds Avis om «politimester Asiaksruds rapport, som besynderlig nok ikke kom for en dag før efterat rettsoppjøret her på Helgeland var avsluttet».

EXPRESSEN ★ Lördagen den 4 november 1961

WALTER NICHOLS

Walter Nichols, som kom till Sverige från Texas för några år sedan och som på ett par år lärde sig svenska, är välkänd för Expressenläsarna. Hans små barn, som han har i Sverige har glatt många. Nyligen gifte han sig med en svensk flicka och här berättar han hur det gick till.

Fröken Anderson, nej, det är från Michaels efter beviljandet. Och innan hon hade gått handbarne på kassan efter vigseln. Till häger förjattare.

Bilden talar för sig själv! Varje svenska som gifte sig med en färgad, blir av svenska pressen upphöjd till idol eller hjältinna.

Har vi lært — ?

(Forts. fra side 5)

Men han fikk ingen orden, ingen anerkjennelse. Derimot takket hans landsmenn ham ved å sette ham på Akershus noen år beskyldt for «landssvik», og ribbe ham for alt han eide og hadde, så hans syke enke nu må slite seg gjennom alderdommen som best hun kan.

Som kjent har våre politikere ordnet alt slik at vi ikke er nøytrale, men er aktivt part i NATO mot Sovjet. Hva det vil si forklarte Krustsjov på den 20. partikongress ifjor:

Sovjets hele hær er nu utstyrt med kjernefysiske våpen. Den lover hjempermittering av nærmere bestemte årsklasser blir det nu ikke noe av. De blir fortsatt beholdt til tjeneste, hvilket øker den stadig tjenestegjørende styrke med en million mann. Divisjonene på Sovjets vestgrense er bragt opp i full krigsstyrke og antallet på dem er øket.

Hva marinen angår, kunne Krustsjov opplyse at Sovjet nu har en undervannsatomflåte med fartøyer som er like store og gjør mere fart enn USA's. Ubåtene fra denne flåten er ikke bare vepnet med ballistiske, men også med målsøkende raketter som kan ødelegge fiendens fartøyer hundrevis av kilometer fra Sovjets kyster.

Sovjet er med andre ord en formidabel krigsmakt. Så det er nok ikke uten grunn Vest-Tysklands forsvarsminister for en tid siden kunne si at NATO ikke har noen sjanser til å kunne demme opp for et Sovjet-russisk angrep uten ved hjelp av kjernefysiske våpen. Eisenhower forlangte i sin tid 90 divisjoner: «De kan og må skaffes». Men de er ikke skaffet. — Mens tallet på

Sovjets grensdivisjoner er øket er NATO's skrumpet inn til neppe mere enn tretti.

Det er derfor forståelig at vest-tyske offiserer «følger ubehag» over situasjonen og mere og mere høylydt forlanger at også de tyske styrker må bli utstyrt med atomvåpen, men foreløpig uten resultat. Hverken Tyskland eller NATO får atomvåpen før USA gir tillatelse til å bruke dets lagrede våpen i Tyskland, hvilket vel lett kan bli for sent. Det mener iallfall Frankrike som nu lager sine kjernefysiske våpen selv.

Med andre ord: NATO sprekker. Som den første trer Frankrike ut av det USA dirigerte fellesskap og ordner seg etter egne nasjonale linjer, og etter Frankrike kommer sikkert andre stater. Hva skulle for eksempel hindre vest-tyskerne i å lage atombomber? Den tyske vitenskap som startet bombefabrikasjonen både i USA og Sovjet kan sikkert — om den vil — fremstille de nødvendige kjernefysiske stridsmidler.

KONRAD SUNDLO.

TANNLEGE MAAMOEN

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 43 33

Tannlege
MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2
Tlf. 44 75 54

VÄRLDSKULTURER

«Födäs — blomstra — dö»?
(294 sid.)

Av ELOF ERIKSSON.

Levereras mot insändande av
Kr. 20:— i svensk valuta till

NATIONENS FÖRLAG
Fack, Stockholm 10.

(Forts. fra s. 5)

Til det er bare å si: Disse folkene vil slett ikke samle Europa. Så langt fra å samle Europa, vil Fellesmarkedet splitte Europa.

Er det noen som tror at de demokratiske materialistene vil legge to pinner i kors for å samle Tyskland? De vil bare binde Vest-Tyskland til Frankrike, for å hindre at tyskerne bryter ut den dagen da Tyskland blir delt for godt, de jure.

Roosevelt ødela Europa så grundig ved siste krig at noe samlet Europa kan det ikke bli foreløpig. Og splittelsespolitikken fortsetter. Både Sverige, Sveits og Østerrike skal holdes utenfor.

Religiøst er Fellesmarkedet bygget opp på den latinske utformingen av religionen — den katolske kirke.

At vest-tyskerne og franskmennene finner sammen og gjør det beste ut av en situasjon som Amerike har skapt, er forståelig, men det er ingen løsning for Europa som helhet, fordi den vil holde Tyskland delt og Sverige utenfor.

Biologisk sett er det intet i veien for at frankerne i Vest-Tyskland og frankerne i Frankrike kan danne et nytt Karl den stores rike — et Stor-Frankrike, men de vil aldri kunne hverken samle Tyskland eller Europa. Våre venner i Tyskland er i samme stilling som oss, ja kanskje verre stillet. De samler heller ikke noe Tyskland eller Europa. Og først må Tyskland samles før Europa kan samles. Europa har intet å håpe hverken av Fellesmarked-folkene eller den nye «demokratiske» tyske ungdom.

Økonomisk kan det sikkert bli bra så lenge de gamle «nazistene» sliter og arbeider England vil også inn i Fellesmarkedet.

Den opprinnelige befolkning

Nordisk opposisjon —

Et delt Berlin er et delt Europa

i Storbritannia var keltisk ligere med dem enn folk vet som i Frankrike. Kelterne i om.

England og Frankrike hører sammen. Og England har da også tilhørt både Romerriket og Kontinentet før. Det var den gamle overklasse i England som var forskjellig fra den franske overklasse. Overklassen i England var nordisk-sachsisk, mens den i Frankrike var frankisk.

Befolkningen i England er derfor forskjellig. En del hører sammen med Norge og Sverige i et nordisk rike. En del hører sammen med Fellesmarkedet i et nytt Stor-Frankrike. Før år 1066, da Harald Hårdråde falt ved Stamford bro, hørte England sammen med Norden. Etter 1066 hørte England sammen med Kontinentet.

Før England er det nu en tusenårig historie som avsluttes, og det er i sannhet interessant å følge utviklingen.

Går England tilbake til Norden og Store-Svitjod, eller faller det tilbake til Cæsars tid, til Rom og Kontinentet?

Men at engelskmennene får noen dans på roser hvis de velger gamle Rom, det ville være galt å tro. De gamle overklasser frankerne og sachserne liker ikke hverandre. A tro at F. N. og den sosialistiske internasjonales økonomiske lover skal bringe disse to folkegrupper til å dra sammen, er en stygg feilregning av Kennedy.

Når engelskmennene kan finne på noe slikt, som å søke opptagelse i Fellesmarkedet, må det være meget dår-

Kanskje det hadde vært like godt for England om det hadde latt Hitler revidere Versaillestraktaten, og «sviktet» Polen.

Hadde Berlin samlet Europa, da hadde vår plass vært på Berlins og sachsernes side, slik det også var i 1940-1945. Men som provins i Stor-Frankrike har vi intet å gjøre.

Biologisk er vi av en helt annen sammensetning enn kelter, franker og latinere.

Religiøst har vi samme lære som sachserne i Øst-Tyskland og vi har også i vår histories barndom stått sammen med dem.

Engang dannet sachserne og de nordiske folk et eget kulturområde, og både biologisk og religiøst dannet de en skarp motsetning til frankerne.

De nordiske folk og sachserne kalte sitt område for «dette Svitjod». Frankene kalte sitt område for Europa. Det er Norden, Nord-Tyskland og ett nytt England som hører sammen, både biologisk og religiøst.

Slik som situasjonen er i dag, er Sverige det eneste av de nordisk-sachsiske land som kan ta førerskapet i en nordisk samling. Men sterkt nok til lederskap blir Sverige først når Norge går solidarisk med.

Felles-regjering for Skotland og England skapte engang Storbritannia og Det britiske Empire. Fellesregjering for Norge og Sverige vil kunne skape Norden og et nordisk-sachsisk rike.

Forts. side 8

Noen av dem som møtte sin fortid 9. april 1940. Billedet er tatt da herrene i 1924 ble dømt for fcrsvarsfiendtlig agitasjon og militærnektelse og viser fra venstre: Einar Gerhardsen, Håkon Hoff, Rolf Hofmo, Malfred Bergseth, Martin Tranmæl, Håkon Meyer, Oscar Torp, Severin Arnesen, Nils Hønsvald og Aksel Zachariassen. Bere Meyer tok konsekvensen av sin pacifisme i 1940.

Dødsdans i Prag

(Forts. fra s. 4)

Den malte Rosita Bella på plakatene smiler forførende mot innenriksministeriets bygning, som står der forlatt og mørklagt, hennes venstre fot vipper kokett over et brennende hus, slengkysses gjelder studenterkoloniens trebrakker, hvor det blir kjempet på liv og død.

Manesjen er mørk. I losjene blinker sørgmodige blå stjerner fra de blendede lommelykter. Samtlige tobente artister er samlet her. De firbente ble stelt så godt det lot seg gjøre, rundt omkring burene ble sirkusvognene stilt opp for ihvertfall å beskytte dyrene noe mot streifskudd. Hestene og elefantene er anbragt like utenfor, apeburene er oppe på ståplassene. Musikerne sitter med sine instrumenter i sin losje over løpegangen, foran dem på balustraden står et radioapparat. De to klovner, små menn med barneføtter og altfor store egg-hoder, sitter på huk ved apene og forsøker å berolige de oppskremte dyr.

«Wnimanije, wnimanije», stemmen i radioapparatet bever som i høyeste nød. «Tilhjelp, tilhjelp! Prag ble overfalt av tyskerne, den tsjekkiske befolkning blir slaktet ned av dem. Tilhjelp, tilhjelp! Det kjempende Prag trenger våpen og fly!»

Den russiske tekst blir gjentatt på fransk og engelsk av taleren. Og påny skraller den forferdelige, tsjekkiske blikkmarsjen ut av apparatet.

«Disse forløyede, fordømte svin», lyder en vred stemme fra kuplen. «Disse hunder overfaller tyskerne og — barn, jeg holder det ikke ut lenger!»

Høyt oppe, hvor teltribbene løper sammen, gynger mellom rep og tauer under en krans av lyspærer, som riktignok ikke stråler nå, en pike i svart trikot på et smalt brett. På de mørke lokker et gult tørklæ, om halsen en tynn gullkjede med en medaljong. En kostbar pelskåpe dingler ved siden av på en opptrukken taustige. Det er den levende Rosita Bella, smidig som en katt og irritabel og uberegnetlig som en tiger.

«Slå over til den annen sender», roper direktøren opp til musikerlosjen. Medlemmene av sirkusorkestret er utelukkende tsjekkere, de er flere ganger blitt oppfordret av gardistene til å forlate sirkus, da de jo ikke hørte til dette «utenlandske pakk». De ble imidlertid, og den eldste av dem, en bassist erklærer for alle at de ikke vil la sine kolleger i stikken.

«Pragere og pragerinner, vi ber om fri gjennomfart for det internasjonale Røde Kors' vogner! Det internasjonale Røde Kors vil forhandle med K. H. Frank. Det internasjonale Røde Kors nyder beskyttelse over hele verden! Vi ber om fri gjennomfart for vognene til det internasjonale Røde Kors, som nå be-

finner seg på Kleinseite. Vognene bærer foruten Røde Kors-tegnet hvitt flagg».

Teksten blir oversatt av musikerne til alle mulige sprog. Så hører de igjen Pragsender I, hvis hallomann nå kaller seg «Bølge 418». Bygg barrikader, la ingen vogner passere, ingen pardoner for tyskerne, ut på gatene alle sammen, den som blir hjemme er en forræder — kjemp, kjemp, kjemp!

En franskmann, som sammen med sin rumenske frue opptrer som «Jonglørduoen Rastelli» våger seg ut foran teltet. Fra husene på den annen side sleper man ut luftvernskufferter, sammenrullede ulltepper, radioapparater, pelskåper, kurver med sølv og krystall, bilder, ur, dresser, hermetikk, esker og bunter. Tyskernes leiligheter blir plyndret. Det blir slagsmål om et smykke-skrin, en kvinne slår en mann i hodet med en stor vase, mannen slipper skrinet og faller om på fortauet som et trestykke, kvinnen løper avsted med smykke-skrinet, men alt etter noen skritt blir hun skutt ned bakfra. Nå løper en annen kvinne over gaten med skrinet, folkene etter henne, hun løper direkte bort til franskmannen, som skynner seg tilbake til teltet, kvinnen når det tykke teppe ved inngangen, skyver det fra hverandre med skrinet, og hele banden, omtrent tredivetvå menn og kvinner, er alt i sirkusteltet.

Artistene flykter til løpegangen, bare de to dverger forblir åpne hos apene. De to grupper står overfor hverandre i mørket, de revolusjonære ser intet til å begynne med, øynene må først langsomt vende seg til mørket. — Det er ganske stille, man hører bare apenes jamring.

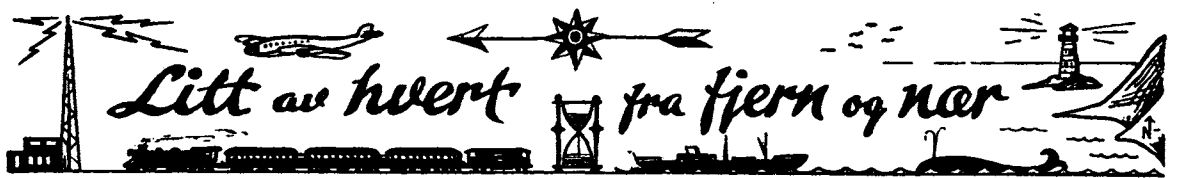
«Godaften», lyder det ovenfra på gyselig tsjekkisk, slik som Rostia ved hver forestilling i ukevis har snakket til sitt tsjekkiske publikum. «Hei, kapellmester», fortsetter hun på italiensk. «Spør herskapene om de har betalt entré».

De revolusjonære hever hodet, men det er intet å se deroppe. I løpegangen vrinsker hestene engstelige, en elefant gir en utilfreds trompetlyd. Radioen er sjaltet inn på Sender Prag I, som uførtroddent gjentar sin blikkmarsj.

«Lys», skriker en av kvinnene. Direktøren forstår riktignok litt tsjekkisk, men han tror seg ikke til å tale det, for han er tysker. En av musikerne svarer altså. «Det er ikke lov å tenne lys, det er jo flyvere her stadig».

«Men nå er det ingen flyvere her», bjeffer kvinnene.

«Lys, ellers smeller det!»
«Hva er det da de henrivende damer ønsker?» spør Rosita. Da det blir oversatt for henne av musikerne, rumsterer hun litt deroppe, så trykker hun et håndtak ned. Straks blir inntrengerne belyst av en reflektor, glassplaten

FRANCOS EFTERFØLGER.

I forbindelse med regjeringsskiftet i Spania har Franco utnevnt den 66 år gamle generalstabssjef, general Munjos Grandes til visepresident. Dermed rykker han opp til Francos stedfortreder og eventuelle etterfølger. Han er den eneste offiser i verden som ved siden av «Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes» også innehar den høyeste amerikanske militærutmerkelse «Legion of Merit». Det tyske ridderkorset fikk han overlevert av Hitler personlig som Den blå divisjons første sjef på østfronten. Da han etter krigen, smykket med det tyske ridderkorset, mottok den amerikanske utmerkelse under sitt første besøk i USA, bemerket han at den amerikanske utmerkelse tydet på at han «dog ingen krigsforbryter var».

FHV. MOTSTANDSKJEMPER.

Jacques Soustelle som kom i opposisjon til de Gaulle under Algeriebegivenhetene, har fra sitt eksil sendt til-

er grønn, den benyttes ved scenen «Natt i ørkenen». Ellers blir teltet liggende i mørke. De revolusjonære banner og prøver å komme bort fra lyskasteren, men det spøkelsesaktige grønne lys følger dem overalt.

«Kom ned, du der oppe, ellers skyter jeg deg ned som en spurv!» brøler en av mennene. «Dere uslinger», skriker han til musikerne. «Dere har spilt for de tyske mordere, nå er dere medskyldige! Ned fra prekestolen! Og kom hit dere andre! Alle er arrestert, forstått? En etter en frem til oss, i lyset! Har dere våpen? Nå, la det gå litt kvikt!»
«Wnimanije, wnimanije», høres Bølge 418. «Prag blir overfalt av tyskerne! Vi trenger øyeblikkelig hjelp!»

(Fortsettes)

bake pr. post både offiserkorset av Æreslegionen og motstandsbevegelsens «befrielsesorden».

SELEBER KRIGSDELTAGER.

Den kjente amerikanske gangster Lucky Luciano, som omkom voldelig i Italia for en tid siden, var eftersøkt av Interpol for narkotikasalv i stor målestokk. I 1936 ble han dømt til 30 års tukthus i USA, men deltok fra fengslet i verdenskrigen, idet han satte igang sine bander og forbindelser i Napoli til hjelp for amerikanerne i demokratiets kamp mot fascismen. Etter krigen ble han løslatt som takk for denne sin innsats og reiste da tilbake til Italia, hvor han straks tok opp igjen sin gamle geskjeft i det omskolerte fedreland.

UTVILSOMT.

I Adenauertyskland har det vært slått opp plakater av trafikkmyndighetene med påskriften «Hendene fra rattet etter alkoholytelse». En bekymret fotgjenger skrev i den anledning til ministeren og spurte om det ikke var farligere om berusede kjørte uten å holde i rattet.

NYE ORDRER.

Den kjente britiske avislord og tysk-eter William Maxwell Baron Beaverbrook, hvis Londonavis «Daily Express» av prins Phillip ble betegnet som motbydelig, ondsinnet og løgnaktig, men som står høyt i kurs i visse norske kretser, har trukket tilbake den før omtalte henstilling til sine journalister om å omtale begge verdenskriger som henholdsvis første og annen tyskerkrig. Herefter skal det igjen bare hete første og annen verdenskrig. Kanskje Lorden har satt seg inn i de siste historiske kjennsgjæringer som er lagt frem om krigsskylden?

TOGO VIL TILBAKE TIL TYSKLAND.

Dr. Eugen Gerstenmaier, som er president i Forbundsdagen og sjef for det tyske Afrika-selskapet, har nylig fra den afrikanske republikken Togo, som ble selvstendig i 1960, fått oppfordring om å sørge for Togos gjenforening med Tyskland. Det tysk-togolandske forbund, som holder til i hovedstaden Lomé, foreslo i et brev til Gerstenmaier at Bonn-regjeringen skulle la utarbeide en lov om gradvis innlemmelse av det

tidligere tyske protektorat som det 12. av de bundestyske Länder.

Nordisk opposisjon

Forts. fra side 7

Dette er den tredje linje og et reelt alternativ til «Farmands Fellesmarked og kapitalisme og til «Arbeiderbladet»s marxistiske sosialisme, som begge er materialisme. Og som begge er bygget på F.N.s materialistiske tese — «uten hensyn til rase og religion».

Vi bygger vår linje på religion og rase, og så vil også det økonomiske komme.

Berlin og sachsenne er den eneste kombinasjon som kan samle Europa.

Et delt Berlin er et delt Europa.

Et gammelt russisk ordtak sier: «Den som har Berlin, har Tyskland, og den som har Tyskland, har Europa.

La bare Europa være delt til vi får se hvem som beholder Berlin.

Vi i Norden bygger imens vårt eget rike.

O. K.

Bergs Assuransesbyrå

ALT I FORSIKRING

Arbiens gt. 1 — Tlf. 44 49 94

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsv. 5, Ø. Ullern

Telefon 55 61 29 - Oslo

ANNELISE PAROW

TANNINNSÆTNING

Trondheim

Gisle Johnsonsgt. 5 - v. Lademoen kirke - Voldsminde

HUSK BLADPENGENE!

FOLK OG LAND

Kjerschowsgt. 5, Oslo

Telefon 31 76 98

Boks 3214

Abonnementspriser

Kr. 30,- pr. år, kr. 15,- pr. halvår i Skandinavia. Utlandet forøvrigt: kr. 35,- pr. år, kr. 17,50 pr. halvår. I søytralt omslag kr. 40,- pr. år, kr. 20,- pr. halvår

Løssalg 7L øre

Annonspris:

32 øre pr. millimeter over en palte.

Bruk postgiro nr. 16450.

Utøver A/L Folk og Land